

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 3083/23
15.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Зорице Банковић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиле АА, из ..., чији је пуномоћник адвокат Радица Костадиновић из Гроцке, Булевар ослобођења бр. 53/Б, против тужених ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник адвокат Владимир Стаменковић из Београда, ул. Саре Бернар бр. 44, ради урачунавања поклона, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 4845/19 од 14.2.2023. године, у седници већа одржаној 15.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 4845/19 од 14.2.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 4845/19 од 14.2.2023. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је одређено да се поклон који је пок. ГГ из ... учинио свом сину, сада пок. ДД из ... давањем износа од 43.000,00 евра ради куповине стана у ..., урачунава у наследне делове тужених као наследника иза пок. ГГ из ..., њиховог деде по оцу. Ставом другим обавезане су тужене да исплате тужили солидарно трошкове парничног поступка у износу од 328.092,00 динара динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке па до исплате.

Против наведене пресуде тужене су благовремено изјавиле жалбу из свих законских разлога.

Тужилца је одговорила на жалбу.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку у вези са чланом 402 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужених-противтужилаца ЂЂ и ЕЕ неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане чланом 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку на коју се жалбом тужених посебно указује, с обзиром да побијана пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама и не постоји противречност између онога што је у њеном образложењу наведено о садржини исправа и самих исправа, односно изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку је утврђено да је ГГ из ..., ул. ..., преминуо дана 21.09.2012. године, без сачињеног завештања и без закљученог уговора о доживотном издржавању. Сада пок. ГГ је био отац тужиле и деда тужених по оцу, пок. ДД. Пок. ГГ је за живота, 2007. године продао три кат.парцеле које се налазе у КО ... и то за цену од 37.500 евра, за 2.500 евра и 3.500 евра, при чему је купопродајна цена исплаћена на рачун његов син, сада пок. ДД примио из разлога што му је тај новац ГГ поклонио ради куповине стана у ... Након ове продаје сада пок. ДД, је купио стан у изградњи површине 52,92м² са предбаштом површине 33,49м², све у приземљу зграде у ул. ..., на кат.парцели бр. ... КО ... Током поступка није било спорно да је сада пок. ГГ живео у заједници са сада пок. ДД у стану у ..., ул. ... од 2008. године до смрти 21.09.2012. године. Иза смрти сада пок. ГГ покренут је поступак расправљања заоставштине који је прекинут решењем јавног бележника ... из Београда УПП: 886-2018, којим је тужилца као законски наследник и ћерка оставиоца упућена на парницу против тужених као законских наследника оставиоца по праву представљања иза пок. ДД, ради урачунавања поклона оставиоца у њихове наследне делове.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом одредбе члана 50, 66, 67 и 71 Закона о наслеђивању уз образложење да је оценом свих изведених доказа, а пре свега исказа странака и сведока закључио да се из околности случаја не произилази да је сада пок. ГГ изјавио да се учињени поклон пок. ДД неће урачунати у његов наследни део, као што се не могу утврдити ни чињенице у прилог постојања околности да је таква намера код њега постојала. ДД се о својим родитељима бринуо и пре учињеног поклона, а наставио је да то чини и касније што је чинила и тужилца, те брига коју је ДД чинио није накнада за примљену за примљену новчану вредност, већ је израз благодарности и вид моралне обавезе. Одлука о трошковима парничног поступка донета је применом одредбе члана 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку.

Чињенично стање у првостепеном поступку је правилно и потпуно утврђено на основу приложених и изведених доказа, а оно није доведено у сумњу жалбеним наводима тужених, нити су уз жалбу приложени докази у смислу одредбе члана 372 став 1 ЗПП-а којима би исто било доведено у сумњу.

Неосновани су жалбени наводи тужених да је закључак првостепеног суда неправилан стога што из исказа парничних странака и сведока произилази да је стан у Београду купљен пре свега ради пресељења сада пок. ЖЖ и ГГ у ..., који су тада били стари и болесни и да им је била потребна ДД помоћ, брига и нега, те да је новац за куповину стана дат од стране пок. ГГ на име накнаде за пружену бригу. Наиме, према одредби члана 66. став 1. Закона о наслеђивању, законском наследнику урачунава се у његов наследни део поклон који је ма на који начин добио од оставиоца. Урачунавање поклона се врши тако што најпре остали законски наследници добијају из заоставштине одговарајућу вредност, па се после тога остатак дели међу наследницима (члан 69). Ако је заоставштина недовољна да остали наследници добију одговарајућу

вредност наследник коме се врши урачунавање није дужан вратити ишта од примљеног, при чему се тиме не дира у правила о нужном делу. Одредбом члана 67. истог закона је прописано да се поклон наследнику не урачунава у наследни део ако је оставилац у време поклона или доцније, или у завештању, изјавио да се поклон неће урачунати, или се из околности може закључити да је то била намера оставиочева. Тиме се не дира у правила о нужном делу.

Дакле од законске претпоставље да се поклони урачунавају у наследни део може бити одступљно када оставилац одреди да се законском наследнику поклон не урачунава. Такву изјаву временски гледано оставилац може дати одмах пошто учини поклон или доцније, или у завештању, или непосредно пред смрт. Изјава може бити дата усмено или писано. То значи да форма изјаве није битна, али јесте битно да се може утврдити оставиочева воља да се неки, тачно одређени поклон, који је наследнику учинио не урачунава у његов део. У конкретном случају ни из једног исказа не произилази да је сада пок. ГГ рекао да се учињени поклон у новчаној вредности од 43.000 евра, који је остварен продајом имовине, не урачунава у наследни део сада пок. ДД на чије име је купљен стан у коме је он након престанка заједнице живота са бившом супругом, живео са родитељима. Осим тога, из исказа тужене ВВ јасно произилази да је приликом куповине стана бабина и дедина намера била да они за живота поделе имовину, “зато што се баба тужила са својим сестрама 20 године”, па јој је њен отац сада пок. ДД рекао да су он, баба и деда звали тетку АА, овде тужиљу, да поделе имовину да до тога не би дошло и да је деда продао имовину, коју је иницијално хтео да да свом сину ДД. Тај новац је онда дао ДД да купи стан. Сходно томе, током поступка првостепени суд је детаљно изнео исказе парничних странака и саслушаних сведока и исте је детаљно оценио, дајући за своје закључке јасне разлоге, те је изнео исправан закључак да из истих не произилази да је сада пок. ГГ изјавио да се поклон неће урачунати, нити да су постојале околности из којих се може закључити да је то била намера оставиочева, поготово у светлу непред изнетог.

Такође наводи жалбе да је у конкретном случају постојао двостарано теретни уговор између сада пок. ГГ и ДД у погледу предатог новца и пружене бриге сада пок. ГГ и ЖЖ, те да је уговорена обавеза доживотног издржавања не стоје из следећих разлога. Наиме, првостепени суд је правилно ценио да је правна природа уговорног односа између тужених уговор о поклону, а не уговор који по својој природи представља уговор о доживотном издржавању, како то тужени истичу у жалби. Наиме, закључени уговор се свакако не би могао сматрати уговором о доживотном издржавању, у смислу члана 195. Закона о наслеђивању. Он не испуњава услове обавезне форме за закључење наведеног уговора. Одредба члана 195. Закона о наслеђивању (“Службени гласник РС” бр. 46/95), која је била на снази у време давања новца, односно закључења уговора, прописивала је да уговор о доживотном издржавању мора бити закључен у писаном облику и оверен од судије, који је дужан да пре овере прочита странкама уговор и примаоца издржавања нарочито упозори на то да имовина која је предмет уговора не улази у његову заоставштину и да се из ње не могу намирити наследници. Из чињеничног стања неспорно произлази да предметни уговор није закључен у наведеној форми. Уговор о поклону не прикрива неки други правно ваљани уговор који би у смислу члана 66. став 2. ЗОО важио између оца и сина као уговарача. Ово из разлога што предметни уговор не испуњава услов строге законске форме неопходне за пуноважност уговора о доживотном издржавању, нити испуњава услов садржине у смислу јасно дефинисаних и трајних обавеза издржавања неопходних за пуноважност неправог уговора о доживотном издржавању. Чињеница да је поклонопримац више година помагао поклонодавца и његову супругу и да је то чинио и после учињеног поклона, није довољна да би се могло сматрати да је уговорена обавеза доживотног издржавања у оној мери која је потребна за неправи

уговор о доживотном издржавању ни по предатним правилима која су важила на територији Војводине. Поготово што недостаје наследно-правна компонента за овакав уговор, будући да је предметним уговором о поклону поклонопримац примио новац за живота поклонодавца, односно стекао својину на истом.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али је нашао да исти нису од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде, па их није посебно образлагао.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредаба члана 153 и 154 ЗПП-а и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из изнетих разлога, побијана пресуда је потврђена, јер је заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и на правилној примени материјалног права, па је на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено као ставу првом изреке ове пресуде.

Одлуку о трошковима другостепеног поступка Апелациони суд је донео применом одредбе члана 165 ЗПП-а, имајући у виду да тужене нису успеле у поступку по жалби, а да одговор на жалбу није била нужна радња за коју би тужили припадало право на накнаду.

**Председник већа-судија
Ивана Негића,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић